

III. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

1. POLITYKA SPOŁECZNA. PRACA

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z następujących przepisów:

- ustawa o pomocy społecznej
- uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych
- prawo energetyczne
- ustawa o Karcie Dużej Rodziny
- ustawy o świadczeniach rodzinnych
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów

W gminie Rakoniewice, wg. stanu na dzień 31 grudnia 2020r. zamieszkiwało **13 271 osób**, z pomocy społecznej korzystało **217 rodzin**, w których zamieszkiwały **532 osoby**. W stosunku do ogółu mieszkańców gminy stanowi to **4 %**.

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej na szczeblu gminy zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2020 roku w OPS zatrudnionych było 15 pracowników na:

- 1) dyrektor – 1 etat
- 2) główny księgowy – 1 etat
- 3) księgowy – 1 etat
- 4) referent ds. pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych i energetycznych - 1 etat
- 5) 3 starszych pracowników socjalnych – 2,5 etatu
- 6) 1 pracownik socjalny – ½ etatu
- 7) asystent rodziny – 1/2 etatu

Referat świadczeń rodzinnych :

- 1) kierownik referatu - 1 etat
- 2) inspektor – 2 etaty
- 3) podinspektorów – 3 etaty

RAPORT O STANIE GMINY RAKONIEWICE ZA ROK 2020

Na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w 2020 roku wydatkowano **697 395,50 zł**, w tym z dotacji celowej z budżetu państwa kwotę **97 064 zł**.

Zadania realizowane przez OPS

W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakoniewicach wypłacał z powodu niepełnosprawności **48** zasiłków stałych w tym **41** dla osób samotnie gospodarujących i **7** dla osób pozostających w rodzinie. Wszystkim osobom opłacono składki zdrowotne w ramach ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub choroby, pod warunkiem spełnienia kryteriów dochodowych określonych w ustawie. Wysokość zasiłku stałego uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby lub rodziny. Stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym określonym w ustawie a dochodem osoby lub rodziny. Kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż **645,00 zł**. Środki na zasiłki stałe pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa kwocie **213 785,10 zł**.

Na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki stałe i niektóre świadczenia rodzinne wydatkowano ogółem **18 079,28 zł**,

Na realizację zasiłków okresowych środki pochodzą z dwóch źródeł tj. dotacji z budżetu państwa oraz budżetu gminy.

Zasiłki okresowe są przyznawane w szczególności z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia itp. Zasiłek okresowy przyznaje się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a realnym dochodem danej rodziny. W 2020 r. przyznano **43** zasiłki okresowe na łączną kwotę **77 352,22 zł**, w tym **12 173,15 zł** z budżetu gminy. Głównym powodem przyznania zasiłków było bezrobocie (**28** rodzin), długotrwała choroba (**9** rodzin), niepełnosprawność (**1**) inne powody (**5**).

Zasiłki celowe przyznaje w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności – **9** rodzin, leków – **75** rodzin, opału - **110** rodzin, odzieży – **50** rodzin, niezbędnych przedmiotów użytku domowego (dofinansowanie zakupu pralki, pieca) **3** rodziny, pokrycie kosztów pobytu w placówkach interwencji kryzysowej i mieszkaniach chronionych 15 osobom. Przyznano w 2020 roku **181** rodzinom zasiłki celowe na łączną kwotę **220 209,99zł**. Zasiłki celowe przyznaje się także w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej i w tym przypadku zasiłek może być przyznany niezależnie od dochodu. W 2020 roku przyznano **1** rodzinie świadczenie w związku zdarzeniem losowym – pożar. Wypłacono łącznie kwotę **6 000,00 zł**. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomimo przekroczenia kryterium dochodowego może być przyznany zasiłek celowy specjalny w wysokości nie przekraczającej

RAPORT O STANIE GMINY RAKONIEWICE ZA ROK 2020

kryterium dochodowego. W 2020r. Ośrodek wypłacił **66** rodzinom specjalne zasiłki celowe na łączną kwotę **41 204,00 zł**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakoniewicach udziela również pomocy w zakresie świadczeń niepieniężnych. Jednym z takich świadczeń jest pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach organizowana w oparciu o wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomocy takiej udzielono w 2020r. **345 osobom** z czego **132** to uczniowie z terenu gminy na łączną sumę **93 764,66 zł** w tym z dotacji **52 400,00 zł**

Dożywianiem obejmuje się dzieci przeważnie na wniosek złożony przez rodziców wraz pełną dokumentacją obrazującą sytuację dochodową rodziny.

W wyjątkowych sytuacjach kiedy rodzice nie zadbają o zabezpieczenie ciepłego posiłku swojemu dziecku w szkole dyrektor szkoły może udzielić pomocy w formie posiłku, udzielając stosownej informacji ośrodkowi pomocy społecznej.

W wyżej opisanej sytuacji nie ustala się sytuacji w rodzinie w drodze wywiadu środowiskowego oraz nie wydaje się decyzji administracyjnej. W 2020r. pomocą w formie posiłku tzw. bez wywiadu środowiskowego objęte były **26** dzieci. Dożywianie jest prowadzone w przedszkolu i we wszystkich szkołach na terenie gminy Rakoniewice oraz szkołach ponadgimnazjalnych poza gminą, do których uczęszczają „nasze” dzieci. Program „Posiłek w szkole i w domu” daje także możliwość objęcia pomocą w formie świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Z takiej formy w 2020 r. skorzystały **104** rodziny.

W 2020 roku ośrodek obejmował pomocą usługową **3** osoby, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną itp. Usługi opiekuńcze są świadczeniami częściowo odpłatnymi z dochodu osoby lub rodziny, na rzecz której są świadczone. Na opłacenie tego usług opiekuńczych w 2020 r. wydatkowano kwotę **19 652,00 zł**.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W 2020r z usług tego typu skorzystało **11** dzieci z **6** rodzin. W ramach tych usług zorganizowano zajęcia z pedagogiem specjalnym, logopedą, fizjoterapeutą. Specjalistyczne usługi są zadaniem zleconym. Wydatkowano na ten cel **39 720,00zł**.

RAPORT O STANIE GMINY RAKONIEWICE ZA ROK 2020

W domach pomocy społecznej w 2020 r. przebywało **10** osób. Ustalono partycypację w kosztach utrzymania przez najbliższych członków rodziny w wysokości **20 337,93 zł**. Łącznie na utrzymanie podopiecznych w DPS wydatkowano **305 794,50zł**.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje także zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakazuje gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przez umieszczeniem w pieczy zastępczej ponoszenie wydatków na utrzymanie dziecka:

10% - w pierwszym roku pobytu dziecka

30% -w drugim roku pobytu dziecka

50% -w trzecim roku i następnych latach.

W 2020r. wydatkowano na ten cel **89 109,54 zł**. Obecnie w rodzinach zastępczych przebywa **16** dzieci.

Asystent rodziny wspiera swoją pracą 6 rodzin dysfunkcyjnych , przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Poniesiono na ten cel wydatki w wysokości **30 095,74zł**. Na zatrudnienie asystenta rodziny otrzymaliśmy dotację od Wojewody w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej” w wysokości **850,00 zł**.

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, poprzez rozwijanie lub wzmacnianie aktywności i samodzielności życiowej.

W 2020 r. pomocą w postaci pracy socjalnej zostały objęte **84** rodziny.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez ośrodek jest wypłata dodatków mieszkaniowych. osobę w rodzinie). W 2020 roku wypłacono **72** rodzinom dodatki mieszkaniowe, z czego mieszkańcom :

1. Mieszkania prywatne – **16** rodzin
2. wspólnot mieszkaniowych – **6** rodzin
3. Spółdzielni Mieszkaniowej - **12** rodzin
4. Zakład Usług Komunalnych - **13** rodzin
5. Smulders Nieruchomości – **11** rodzin
6. inne – **14** rodzin

RAPORT O STANIE GMINY RAKONIEWICE ZA ROK 2020

W 2020 roku wydatkowano na ten cel kwotę **207 813,31 zł** w tym dodatek energetyczny dla 11 rodzin na kwotę **1 946,11zł** (dotacja celowa)

Dodatek energetyczny przyznaje się osobie, która posiada prawo do lokalu mieszkalnego oraz, na którą jest umowa sprzedaży energii elektrycznej, która musi zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2020 roku OPS wydał **249** kart dużej rodziny (75 rodzin). Koszt realizacji rządowego programu **647,53 zł**. W 2020 roku wydano **5** Wielkopolskich Kart Rodziny (1 rodzina).

OPS współpracuje z Wielkopolskim Bankiem Żywności, z którego zasobów w 2020r pozyskano ponad **18,90** tony żywności o wartości **88 847,95 zł**. Z pomocy tej skorzystało **107** rodzin, **351** osób.

Z uwagi na pandemię COVID-19 nie odbyła się tradycyjna „Wigilia dla samotnych”, ale każdy senior otrzymał do domu paczkę ze słodyczami wraz z kartką z życzeniami świątecznymi od Burmistrza. Sponsorem paczek był Nadobrzeński Bank Spółdzielczy w Rakoniewicach. Przygotowano 60 paczek.

Wydział Świadczeń Rodzinnych, który realizuje następujące zadania:

Świadczenia rodzinne – wydatkowano na ten cel **5 859 045,42 zł**

Z w/w świadczeń skorzystało **839** rodzin w tym:

- zasiłki rodzinne **464** rodziny
- świadczenie pielęgnacyjne **91** osób
- zasiłek pielęgnacyjny **413** osób
- specjalny zasiłek opiekuńczy **12** osób
- zasiłek dla opiekuna **1** osoba
- jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka tzw. ”becikowe” **133** osób

Świadczenia rodzicielskie - wydatkowano na ten cel **298 182,80 zł**. Przyznano **28** takich świadczeń.

Fundusz alimentacyjny - wydatkowano **335 400,00zł**. Takie świadczenia pobierało **42** rodziny (65 dzieci)

Świadczenia z ustawy Za Życiem – przyznano **1** świadczenie na kwotę **4 000,00 zł**

Składki społeczne emerytalno-rentowe opłacane za świadczeniobiorców:

- za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – **60**
- za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna – **1**

RAPORT O STANIE GMINY RAKONIEWICE ZA ROK 2020

- specjalny zasiłek opiekuńczy - 8

Wydatkowano na ten cel **374 546,53 zł.**

Świadczenia wychowawcze program „Rodzina 500+” wydatkowano na ten cel **17 747 537,87zł.** Świadczenia te pobierało **1719** rodzin. Średnio miesięcznie wypłacano **2957** świadczeń wychowawczych.

Wspieranie rodziny program „Dobry start” – wydatkowano **600 000 ,00 zł.**

Przyznano **2000** świadczeń po **300,00 zł.**

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym wydatkowano na ten cel **114.000,00zł** (**91 200,00zł** z dotacji, **22 800,00 zł** środki własne gminy)

Przyznano **166** stypendiów w tym **3** stypendia z urzędu. Realizacja nastąpiła po dostarczeniu rachunków i faktur za zakup artykułów szkolnych.

Wypłacono 5 zasiłków szkolnych na łączną kwotę **1 900,00 zł** w tym z dotacji **1 520,00 zł**, środki własne **380,00 zł.**

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę organizacyjno-prawną **Zespołu Interdyscyplinarnego**, powołanego do rozwiązywania problemów związanych z przemocą domową.

Zarówno instytucje jak i osoby indywidualne posiadające informacje dotyczące przemocy domowej mogą kontaktować się z przewodniczącym zespołu. Po otrzymaniu informacji lub „Niebieskiej Karty” wypełnionej przez instytucje do tego uprawnione przewodniczący zwołuje Grupę Roboczą dla rozwiązania danego problemu w konkretnej rodzinie.

Do końca 2020r. Zespół podjął działania na podstawie zgłoszonych procedur „ Niebieskich Kart” wobec **20** rodzin . **12** „ Niebieskich Kart” zostało założonych przez Policję, **8** przez pracowników pomocy społecznej. Dla każdej z rodzin została utworzona Grupa Robocza, której członkowie wspólnie określili cel pracy i formy pomocy dla danej rodziny. Na dzień 31.12.2020r. procedura „ Niebieskiej Karty” została zakończona w **15** środowiskach .

W celu zwiększenia pomocy ofiarom przemocy w rodzinie na terenie gminy działa **Punkt Konsultacyjno – Informacyjny**, prowadzony przez psychologa. Z porad w/w punktu do końca 2020 r. skorzystało **6** osób dotkniętych przemocą.